

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 25 sierpnia 2022 r.

DIH-3.707.101.2022.MB

DECYZJA DIH - III/ 110 /2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 z późn. zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1706), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji PO.160.C.88.2022.DB Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie z 18 lipca 2022 r. (nr akt sprawy: DP.8361.50.2022), na podstawie której, na przedsiębiorcę Michała Kołodziejskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą AGD GARNUSZEK MICHAŁ KOŁODZIEJSKI w Gostyninie nałożono karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: tysiąc złotych), z tytułu niewykonania obowiązku, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

Uzasadnienie

W dniach 10 - 13 maja 2022 r. inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej: „Mazowieckim WIIH” lub „organem pierwszej instancji” przeprowadzili czynności kontrolne w punkcie sprzedaży ... na targowisku miejskim przy ..., należącym do przedsiębiorcy ... , zwanego dalej: „stroną” lub „przedsiębiorcą”.

Uprzednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 z późn. zm.), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 25 kwietnia 2022 r., ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących uwidaczniania cen, sprawdzenie rzetelności.

Przedmiotowe zawiadomienie doręczono stronie 26 kwietnia 2022 r.

Kontrolę prowadzono w dniach 10 i 13 maja 2022 r. W toku kontroli sprawdzano m.in. przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej: „ustawą o informowaniu o cenach” oraz

rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121), zwanego dalej: „rozporządzeniem Ministra Rozwoju”.

Sprawdzeniem w powyższym zakresie objęto 100 partii stanowiących ofertę handlową kontrolowanego przedsiębiorcy, stwierdzając brak informacji o cenie przy 15 partiach towarów.

Powyższe stanowiło naruszenie obowiązków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju.

Ustalenia te udokumentowano w protokole kontroli z 13 maja 2022 r. (nr akt kontroli: DP.8361.50.2022).

W dniu 21 czerwca 2022 r. Mazowiecki WIIH, na podstawie art. 61 § 1 i § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 z późn. zm.), zwanej dalej: „Kpa”, zawiadomił przedsiębiorcę ... , o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej określonej w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ww. ustawy. Jednocześnie poinformowano, że na podstawie art. 10 Kpa stronie postępowania administracyjnego, przed wydaniem decyzji przysługuje prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów.

W dniu 18 lipca 2022 r. Mazowiecki WIIH wydał na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach decyzję PO.160.C.88.2022.DB (nr akt sprawy: DP.8361.50.2022) na mocy której, na stronę, nałożono karę pieniężną w wysokości 1000 zł (słownie: tysiąc złotych), z tytułu niewykonania obowiązku, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach. Decyzja została doręczona stronie w dniu 20 lipca 2022 r.

W dniu 29 lipca 2022 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji” otrzymał, za pośrednictwem Mazowieckiego WIIH, odwołanie od ww. decyzji. W odwołaniu strona wniosła o zmianę decyzji i anulowanie kary pieniężnej.

Pismem z 2 sierpnia 2022 r. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługującego prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ

odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Według art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu,

o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w punkcie sprzedaży ... na targowisku miejskim ..., należącym do przedsiębiorcy ..., stwierdzono, że w przypadku 15 towarów na 100 sprawdzonych nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach tj. nie uwidoczniono cen w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający ich porównanie.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Mazowiecki WIIH w drodze decyzji, wydanej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, nałożył karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: tysiąc złotych), na ww. przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższego naruszenia.

Odwołując się od decyzji strona nie kwestionowała ustaleń kontroli, jednakże wniosła o odstąpienie od administracyjnej kary pieniężnej. Strona wskazała, że brak odpowiedniego oznaczenia towarów wynikał z tego, iż na towarach drewnianych samoprzylepne karteczki z cenami łatwo się odklejają. Podkreśliła, że nie było jej zamiarem ukrywanie cen, a tym samym działania na szkodę konsumenta. Zaznaczyła również, że uchybienia zostały natychmiast usunięte. Dodatkowo strona wskazała na trudną sytuację firmy spowodowaną zakłóceniami i przerwami w handlu z powodu epidemii covidowej, wyraźnym a odczuwalnym dla niej zubożeniem społeczeństwa, znacznym wzrostem cen zakupu towarów handlowych, które stanowią asortyment jej stoiska, wzrostem kosztu najmu stoiska handlowego. Dodała także, że prowadzona przez nią działalność jest na granicy opłacalności oraz, że jest jedynym żywicielem rodziny oraz, że brak jej jeszcze odpowiedniego doświadczenia w prowadzeniu działalności.

Odpowiadając na powyższe argumenty strony, Prezes UOKiK wskazuje, że art. 6 ustawy o informowaniu o cenach statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 tej ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają przyczyny powstania nieprawidłowości (odklejanie się karteczek z cenami od drewnianych wyrobów) oraz okoliczności podniesione przez przedsiębiorcę (trudna sytuacja finansowa czy też brak odpowiedniego doświadczenia), gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa.

Prezes UOKiK zauważa, że to podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązującego prawa i jego przestrzegania. Prezes UOKiK pragnie w tym miejscu zwrócić również uwagę, że sytuacja ekonomiczna przedsiębiorcy czy koszty prowadzenia działalności gospodarczej nie są ustawowymi kryteriami mającymi wpływ na ustalenie wysokości kary pieniężnej.

Odnosnie samej wysokości kary nałożonej na stronę przez Mazowieckiego WIIH, Prezes UOKiK wskazuje, że zgodnie z art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. UE L 80 z 18.3.1998, s. 27), zwanej dalej „dyrektywą

98/6/WE”, kary pieniężne za naruszenie przepisów o cenach muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Ponadto podkreślić należy, że organy Inspekcji Handlowej przy ustalaniu wysokości nakładanej kary pieniężnej są zobowiązane, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, do wzięcia pod uwagę stopnia naruszenia obowiązków, dotychczasowej działalności przedsiębiorcy oraz wielkości jego obrotów i przychodu. W przedmiotowej sprawie Prezes UOKiK uznał, że Mazowiecki WIIH prawidłowo ocenił poszczególne przesłanki.

W zakresie przesłanki stopnia naruszenia Prezes UOKiK podzielił stanowisko organu pierwszej instancji uznając, że mimo iż naruszenie dotyczyło nieznacznej ilości partii produktów sprawdzonych w toku kontroli (15 partii na 100 partii sprawdzonych), to należy uznać, że interes konsumenta został naruszony w stopniu istotnym. Brak uwidocznienia cen, pozbawia konsumentów należytej informacji o oferowanych produktach, uniemożliwia poznanie cen przez konsumenta, a cena jest jedną z podstawowych informacji w oparciu, o które podejmuje on decyzję o zakupie. Podobnie, w przypadku przesłanki dotychczasowej działalności, organ pierwszej instancji prawidłowo ustalił, iż przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą od 2 grudnia 2019 r. i że Mazowiecki WIIH nie stwierdził wcześniejszego naruszenia przez stronę przepisów w zakresie obowiązku informowania o cenach. Jednocześnie organ wzięł również pod uwagę fakt usunięcia przez przedsiębiorcę stwierdzonych nieprawidłowości. Natomiast co do przesłanki wielkości obrotów i przychodu przedsiębiorca nie przekazał informacji o wielkości przychodu i obrotu osiągniętego w 2021r.

Wobec powyższego Prezes UOKiK uznał, że wymierzona stronie kara w wysokości 1 000 zł jest proporcjonalna do rozmiaru stwierdzonych nieprawidłowości.

Wskazać należy, że kara pieniężna nakładana na gruncie przepisów o informowaniu o cenach powinna odpowiadać także, jak już wyżej podkreślono, wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, tj. być skuteczną, proporcjonalną i odstrasżającą (art. 8 dyrektywy 98/6/WE). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy, ale nie eliminować go z rynku. Kara nałożona na podmiot musi także być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości (WSA w Warszawie w wyroku z 7 września 2012 r., VI SA/Wa 918/12). Wymierzona kara powinna być proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele kary winny być łącznie uwzględniane, co też miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Zdaniem Prezesa UOKiK, w niniejszej sprawie nie ma również podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od nałożenia kary i wystosowania pouczenia. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości. Podkreślić należy jednak, że w trakcie kontroli ustalono, iż w przypadku 15% skontrolowanych produktów nie dopełniono wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy obowiązku tj. nie uwidoczniono cen w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający ich porównanie. Konsumenci nie znali cen produktów, a tym samym zostali pozbawieni jednej z podstawowych informacji mających wpływ na podjęcie decyzji o zakupie. Stąd też wagi naruszenia nie można uznać za znikomą.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Niezależnie od powyższego, Prezes UOKiK informuje, że kwestia sytuacji materialnej strony (w odwołaniu podkreślono trudną sytuację finansową) może zostać uwzględniona dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, po ewentualnym zastosowaniu ulg w opłacaniu należności publicznoprawnej, jaką jest wymierzona kara pieniężna.

Organ drugiej instancji nie ma też podstaw do obniżenia wysokości kary czy odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej z uwagi na trudną sytuację ekonomiczną przedsiębiorcy, jeżeli stan faktyczny wprost uzasadnia nałożenie kary w określonym wymiarze przez Mazowieckiego WIIH.

Prezes UOKiK informuje, że w myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.), który zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 8 ustawy o informowaniu o cenach, znajdzie zastosowanie w niniejszym przypadku, Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty;
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji;
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Niniejsze uprawnienie przysługuje stronie po tym, jak decyzja w niniejszej sprawie stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Podsumowując, na podstawie zebranego materiału dowodowego, Prezes UOKiK uznał, że podjęta przez Mazowieckiego WIIH decyzja była prawidłowa. W konsekwencji, organ pierwszej instancji miał podstawy do wydania decyzji administracyjnej, na mocy której przedsiębiorcy ... , wymierzono karę pieniężną w wysokości 1 000 zł (słownie: tysiąc złotych). Tym samym, decyzja PO.160.C.88.2022.DB z 18 lipca 2022 r. (nr akt: DP.8361.50.2022), Mazowieckiego WIIH powinna pozostać w obrocie prawnym.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądoadministracyjnego.

Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r., poz. 329 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. 2021 r., poz. 535), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178).

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/